

VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖS

13.3.2025

VN/21010/2024

ASIA: Radiolupa

HAKIJA: Northbase Oy

PÄÄTÖS:

Valtioneuvosto myöntää radioluvan Northbase Oy:lle. Lupa on voimassa 13.3.2025– 31.12.2025.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

1. Hakemus

Northbase Oy on 7.12.2023 hakenut Liikenne- ja viestintävirastolta sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2024, jäljempänä *SVPL*) 39 §:n (492/2024) mukaista radiolupaa Muoniossa sijaitsevan satelliittimaa- asemansa käyttämiseksi TROLL –nimisen NGSO – satelliittiverkon kanssa.

Satelliittimaa- aseman tekniset tiedot ovat hakemuksen mukaan seuraavat:

Paikka: Muonio

Koordinaatit: 67° 53' 51"N 23° 55' 29"E

Maa- aseman lähetystaajuusalue: 2070 - 2100

Maa- aseman vastaanottotaajuusalue: 2255-2280

Satelliittiverkon kansainvälisen televiestintäliiton prosessissa käytettävä nimi (ITU Filing name): TROLL. Kyseessä on tšekkiläinen satelliittiverkko.

Northbase Oy on hakenut radiolupaa **lähettävälle** maa- asemalle vaihtoehtoisesti taajuuskaistoille 2074.75- 2075.25 MHz, 2089.75- 2090.25 MHz, 2096.75- 2097.25 MHz tai 2099.75- 2100.25 MHz. Liikenne- ja viestintäviraston radiotaajuusmääräyksen 4 AE/2024M mukaisesti näiltä taajuuskaistoilta olisi osoitettavissa allokaation mukaisia radiotaajuuksia hakijan käyttöön. Lopullinen taajuuden valinta riippui kuitenkin satelliittiverkon kesken olevan Kansainvälisen televiestintäliiton (jäljempänä *ITU*) prosessin lopputuloksesta, jolla häiriöt eri satelliittijärjestelmien välillä pyritään minimoimaan. Hakija vahvisti 4.11.2024, että käytettävissä oleva taajuuskaista lähetykseen on 2074,75 -2075,25 MHz.

Maa- aseman **vastaanottava** taajuuskaista olisi vaihtoehtoisesti 2250.00 - 2256.50 MHz, 2253.00 - 2259.50 MHz, 2268.00 - 2274.50 MHz tai 2278.00 - 2284.50 MHz. Kyseinen taajuusalue on Suomessa osoitettu Liikenne- ja viestintäviraston radiotaajuusmääräyksessä 4 AE/ 2024M muun muassa satelliittien ohjausliikenteelle (satelliitista maahan). Lopullinen taajuuden valinta riippui kuitenkin satelliittiverkon ITU prosessin lopputuloksesta. Hakija vahvisti 4.11.2024, että käytettävissä olevat taajuuskaista vastaanottoon on 2253,00 - 2259,50 MHz.

2. Sovellettava lainsäädäntö

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 6 luvussa säädetään radioluvasta ja sen myöntämisen edellytyksistä.

Lain 39 §:n 1 momentin mukaan radiolähettimien hallussapito ja käyttö edellyttävät Liikenne- ja viestintäviraston myöntämää radiolupaa.

Lain 40 §:n 1 momentin mukaan radioluvan myöntää Liikenne- ja viestintävirasto. Hakemuksessa on esitettävä Liikenne- ja viestintäviraston pyytämät hakemuksen käsittelemiseksi tarpeelliset tiedot.

Lain 40 §:n 3 momentin mukaan valtioneuvosto myöntää radioluvan, jos radioluvan myöntämisellä voi olla huomattavia vaikutuksia viestintämarkkinoiden yleiseen kehitykseen tai ilmeisesti kansalliseen turvallisuuteen.

Lain 41 §:n 1 momentin mukaan radiolupa on myönnettävä, jos 1) sitä haetaan taajuusalueelle, joka 95 §:n 1 momentin nojalla annettussa valtioneuvoston asetuksessa tai 96 §:n 1 momentin nojalla annettussa Liikenne- ja viestintäviraston määräyksessä on osoitettu hakemuksessa tarkoitettuun käyttöön; 2) taajuusalueelta on osoitettavissa teknisesti tarkoituksenmukaisia radiotaajuuksia hakijan käytettäväksi tai varattavaksi; 3) radiolähettimen vaatimustenmukaisuus on varmistettu; ja 4) ei ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan radioviestintää koskevia säännöksiä, määräyksiä tai radiolupaan liitettyjä ehtoja tai vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta.

Lain 41 §:n 2 momentin mukaan lupa voidaan jättää myöntämättä, jos hakijan aiemmasta radioluvasta tai taajuusvarauksesta, joka koskee samaa laiteryhmää kuin haettava uusi lupa tai varaus, on maksamatta muu kuin määrältään vähäinen erääntynyt maksu.

Lain 41 §:n 3 momentin mukaan radiolupaa ei voida myöntää, jos hakijan tarkoituksena on harjoittaa lain 6 §:ssä tarkoitettua toimiluvanvaraista teletoimintaa tai 22 §:ssä tarkoitettua toimiluvanvaraista televisiotoimintaa taikka 34 §:ssä tarkoitettua radiotoimintaa ja jos hakijalla ei ole tarvittavaa verkko- tai ohjelmistoimilupaa.

3. Asian tausta

Northbase Oy on 7.12.2023 hakenut Liikenne- ja viestintävirastolta sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 39 §:ssä säädettyä radiolupaa satelliittimaa-asemalle. Radiolupahakemuksen sisältö on kuvattu edellä.

Liikenne- ja viestintävirasto on kuullut 2.5.-10.6.2024 välisenä aikana puolustusministeriötä, Suojelupoliisia ja ulkoministeriötä radioluvan myöntämisen edellytyksistä kansallisen turvallisuuden näkökulma huomioiden. Viranomaisilta saatujen lausuntojen perusteella Liikenne- ja viestintävirasto on 18.7.2024 siirtänyt Northbase Oy:n satelliittimaa-aseman radiolupahakemuksen käsittelyn valtioneuvostolle sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 40 §:n 3 momentin nojalla.

Radiolupahakemuksen lisäksi Northbase Oy on hakenut Liikenne- ja viestintävirastolta maa-aseamista ja eräistä tutkista annetun lain (96/2023) mukaista maa-aseamalupaa 3.5.2023 jättämällään sekä 15.5.2023 ja 25.5.2023 täydentämällään hakemuksella. Liikenne- ja viestintävirasto on siirtänyt maa-aseamalupahakemuksen valtioneuvoston käsiteltäväksi. Maa-aseamalupaa koskeva hakemus käsitellään erillisessä menettelyssä ja siitä tehdään erikseen päätös. Maa-aseamista ja eräistä tutkista annetun lain (96/2023) 4 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan maa-aseamaluvan myöntämisen edellytyksenä kuitenkin on, että lähettävälle maa-aseamalle on myönnetty tai sille on haettu radiolupa. Hakijan maa-aseamalupaa koskeva päätös on samaan aikaan valtioneuvoston yleisistunnon päätettävänä.

4. Luvan myöntämisen edellytysten arviointi

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain mukaan radiolupa tulee myöntää, mikäli lain 41 §:n 1 momentissa säädetty radioluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eikä lisäksi ole pykälän 2–4 momentissa säädettyjä esteitä radioluvan myöntämiselle.

Lain 41 §:n 1 momentin (1003/2018) 1 kohdan mukaan radiolupa on myönnettävä, jos sitä haetaan taajuusalueelle, joka 95 §:n 1 momentin (1207/2020) nojalla annettussa valtioneuvoston

asetuksessa tai 96 §:n 1 momentin (1003/2018) nojalla annetussa Liikenne- ja viestintäviraston määräyksessä on osoitettu hakemuksessa tarkoitettuun käyttöön.

Lain 41 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan radiolupa on myönnettävä, jos taajuusalueelta on osoitettavissa teknisesti tarkoituksenmukaisia radiotaajuuksia hakijan käytettäväksi tai varattavaksi.

Radiolupaa haetaan lähettävän maa-aseman taajuusalueelle, joille olisi Liikenne- ja viestintäviraston radiotaajuumääräyksen 4 AE/2024M mukaisesti osoitettavissa allokaation mukaisia radiotaajuuksia hakijan käyttöön. Lopullinen taajuuden valinta riippui kuitenkin satelliittiverkon ITU-menettelyn lopputuloksesta, jolla pyritään minimoimaan häiriöt eri satelliittijärjestelmien välillä. Hakija vahvisti 4.11.2024, että käytettävissä oleva taajuuskaista lähetykseen on 2074,75 - 2075,25 MHz. Mikäli lähettävä maa-asema kuitenkin aiheuttaisi haitallista häiriötä muille satelliiteille, niin käyttö tulee keskeyttää ja lähetystä ei saa jatkaa ennen kuin häiriön uusiutuminen on estetty.

Hakemuksen mukainen käyttö on haettu 31.12.2025 asti ja lähetystaajuus on Muoniossa varattu kansallisesti kyseiseen käyttötarkoitukseen. Lisäksi ITU:n radio-ohjesäännön artiklan 4.4¹ mukaisesti käyttö voidaan sallia radiolähtimelle, kun se ei aiheuta radiohäiriötä naapurimaan maanpäälliselle radioliikenteelle. Tämä radio-ohjesäännössä edellytetty häiriöttömyys on varmistettavissa radioluvan ehdoilla.

Hakija vahvisti 4.11.2024, että käytettävissä oleva taajuuskaista vastaanottoon on 2253,00 - 2259,50 MHz. Kyseinen taajuusalue on Suomessa osoitettu Liikenne- ja viestintäviraston radiotaajuumääräyksessä 4 AE/ 2024M mm. satelliittien ohjausliikenteelle (satelliitista maahan). Maa-aseman vastaanottotaajuudelle ei voida kuitenkaan antaa suojausta maanpäällisen radioliikenteen radiohäiriöiltä, koska maa-aseman vastaanottotaajuutta ei ole taajuuskoordinoitu naapurimaiden kanssa.

Lain 41 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan radioluvan myöntämisen edellytyksenä on, että radiolähtimien vaatimuksenmukaisuus on varmistettu. Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 264 §:n 4 kohdan mukaan vaatimustenmukaisuuden varmistamisvaatimus ei koske ammattikäyttöön tarkoitettuja yksilöllisesti suunniteltuja laitteita, joita käytetään toimintaan liittyviin käyttötarkoituksiin tutkimus- ja kehityslaitoksissa. Hakemuksessa tarkoitettun maa-aseman toiminta on verrattavissa tällaiseen toimintaan.

Edellä kuvatuin perustein hakija täyttää sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 41 §:n 1 momentin 1–3 kohdissa säädetyt luvan myöntämisen edellytykset eli radioluvan myöntämiselle ei olisi niin sanottuja teknisiä esteitä.

Lain 41 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan radiolupa on myönnettävä, jos ei ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan radioviestintää koskevia säännöksiä, määräyksiä tai radiolupaan liitettyjä ehtoja tai vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta.

Liikenne- ja viestintävirasto on lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä pyytänyt lausuntoja puolustusministeriöltä, Suojelupoliisilta ja ulkoministeriöltä 2.5.-10.6.2024 välisenä aikana.

Kansallisen turvallisuuden vaarantumisella tarkoitetaan lain esitöiden mukaan (HE 98/2020 vp) esimerkiksi ihmisten henkeä tai terveyttä taikka yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja uhkaavaa toimintaa, vieraan valtion toimintaa, joka voi aiheuttaa vahinkoa Suomen kansainvälisille suhteille,

¹ ITU Radio Regulations (International Telecommunication Union, 2024), <https://www.itu.int/hub/publication/r-reg-rr-2024/>

taloudellisille tai muille tärkeille eduille taikka ulkomaalaista tiedustelutoimintaa. Kansallista turvallisuutta uhkaavalla toiminnalla tarkoitetaan lähtökohtaisesti toimintaa, joka ei ensisijaisesti kohdistu yksilöön vaan yleisemmin yhteiskuntaan ja sen ihmisyhteisöön.

Radiolupa on myönnettävä, jos ei ole perusteltua syytä epäillä hakijan vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta. Kansallinen turvallisuus voisi vaarantua esimerkiksi silloin, jos radiolähetintä pitäisi hallussa yritys, jonka Suomen turvallisuuseturien vahingoittamistarkoituksesta olisi vahva epäily. Lain esitöiden mukaan kyse voisi olla esimerkiksi satelliittien maa-asemista tai tutkista.

Satelliittimaa-aseman perustamiseen ja toiminnan harjoittamiseen liittyy lähtökohtaisesti niin sanottu kaksikäyttöriski, joka tulee arvioida jokaisen radiolupahakemuksen osalta erikseen. Arvioinnissa tulee ottaa huomioon, mikä merkitys hakemuksessa ja sen täydennyksissä annetuilla tiedoilla on hakemuksen mukaiseen toimintaan ja haetun luvan merkitykseen kansallisen turvallisuuden kannalta.

Kaksikäyttötuote on tuote, joka soveltuu normaalin siviilikäytön lisäksi myös sotilaallisiin tarkoituksiin. Maa-asema, jota radiolupahakemus koskee, on lähtökohtaisesti kaksikäyttötuote, jonka perustamisesta ja luvanvaraisuudesta on säädetty maa-asemista ja eräistä tutkista annetussa laissa. Tällaisen infrastruktuurin rakentamista ei kuitenkaan voida kategorisesti kieltää, koska se vaikuttaisi satelliittitoiminnan harjoittamiseen. Perustellun syyn tulisi liittyä hakijaan, hakijan toimintaan tai hakijan hakemuksessa esittämiin seikkoihin. Koska hakijan hakemuksessaan ilmoittama toiminta on kuitenkin kansallisella lainsäädännöllä sallittu tietyin edellytyksin, ei hakijan toimintaa voida sellaisenaan pitää kansallista turvallisuutta uhkaavana eikä tällä perusteella ole perusteltua syytä epäillä hakijan vaarantavan kansallista turvallisuutta. Lausunnoissa ei myöskään esitetty muiden hakijaan liittyviin tai hakemuksessa esitettyjen seikkojen antavan syytä epäillä hakijan vaarantavan kansallista turvallisuutta.

Hakemuksesta pyydytyissä lausunnoissa ei ole tuotu selkeästi esille perusteltua syytä epäillä hakijan vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta. Edellä kuvatuin perustein hakija täyttää sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 41 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädettyt luvan myöntämisen edellytykset.

Lain 41 §:n 2 momentin mukaan lupa voidaan jättää myöntämättä, jos hakijan aiemmasta radioluvasta tai taajuusvarauksesta, joka koskee samaa laiteryhmää kuin haettava uusi lupa tai varaus, on maksamatta muu kuin määrältään vähäinen erääntynyt maksu. Hakijalla ei ole aiempia maksamattomia lupamaksuja, joten radioluvan myöntämiselle ei ole lain 41 §:n 2 momentin mukaista estettä.

Lain 41 §:n 3 momentin mukaan radiolupaa ei voida myöntää, jos hakijan tarkoituksena on harjoittaa lain 6 §:ssä tarkoitettua toimiluvanvaraista teletoimintaa tai 22 §:ssä tarkoitettua toimiluvanvaraista televisiotoimintaa taikka 34 §:ssä tarkoitettua radiotoimintaa ja jos hakijalla ei ole tarvittavaa verkko- tai ohjelmistotoimilupaa. Hakemuksen mukaan hakijan tarkoituksena ei ole harjoittaa tällaista toimintaa, joten radioluvan myöntämiselle ei ole lain 41 §:n 3 momentin mukaista estettä.

PÄÄTÖS

Valtioneuvosto myöntää radioluvan Northbase Oy:lle. Lupa on voimassa 13.3.2025– 31.12.2025.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Muutosta haetaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 345 §:n nojalla. Päätöksen liitteenä on valitusosoitus.

LIITTEET

1. Valtioneuvoston myöntämä radiolupa
2. Valitusosoitus

LIITE 1**Valtioneuvoston myöntämä radiolupa****Myöntäjä:**

Valtioneuvosto 13.3.2025

Lainkohdat:

Laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014) 39 § (492/2024), 40 § (1207/2020), 41 § (1003/2018 ja 1207/2020)

Luvanhaltija:

NorthBase Oy, y-tunnus: 3102639-3

Voimassaoloaika:

13.3.2025-31.12.2025

Radioluvan kohde:

Northbase Oy:n Muoniossa sijaitsevan maa-aseman käyttäminen TROLL –nimisen NGSO –satelliittiverkon kanssa

Maa-asema sijaitsee koordinaateissa: 67°53'51"N 23°55'29" E ja sen antennin korkeus merenpinnasta 290 m.

Radioluvan ehdot

Maa-aseman lähetystaajuuskaista on 2074,75 -2075,25 MHz (lähetteen keskitaajuus 2075,0 MHz)

Maksimi lähettimen teho on 23 dBW lähettävän maa-aseman 500 kHz lähetyskaistalle.

Maa-aseman antennin maksimivahvistus on 35,67 dBi

Mikäli lähettävä maa-asema aiheuttaa haitallista häiriötä muulle radioliikenteelle, niin lähettävän maa-aseman käyttö tulee keskeyttää häiriön tultua käyttäjän tietoon ja lähetystä ei saa jatkaa ennen kuin häiriön uusiutuminen on estetty.

Tiedoksi

Maa-aseman vastaanottotaajuuskaistalla 2253,00 - 2259,50 MHz voi olla myös muuta radioliikennettä ja häiriöttömyyttä ei voida taata.

Radiolupa voidaan sähköisen viestinnän palveluista 49 §:ssä säädetyin edellytyksin peruuttaa ennen sen voimassaoloajan päättymistä sekä luvan ehtoja voidaan muuttaa siten kuin 47 §:n 1 momentissa säädetään.

Toiminnassa tulee noudattaa lakia sähköisen viestinnän palveluista (917/2014).

Helsingissä 13.3.2025

ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Ville Tavio

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteen oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi, postiosoite, kotikunta ja puhelinnumero
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa, asiamiehensä tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustajansa taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi, postiosoite ja puhelinnumero.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä valitusosoituksineen
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja tai jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:n 2 momentista muuta johdu

Valituksen toimittaminen perille

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähettyksenä, sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on saavuttava valitusviranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on korkeimman hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15.

Korkeimman hallinto-oikeuden virka-aika on maanantaista perjantaihin kello 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki
käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
puhelinvaihe: 029 56 40200
telefax: 029 56 40382
sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Maksun suuruus on 500 euroa. Tuomioistuinmaksulaisissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.